

PCT/ SE 03 / 0 0 9 8 7

REC'D 0 4 JUL 2003

WIPO

PCT

Intyg Certificate

Härmed intygas att bifogade kopior överensstämmer med de handlingar som ursprungligen ingivits till Patent- och registreringsverket i nedannämnda ansökan.

This is to certify that the annexed is a true copy of the documents as originally filed with the Patent- and Registration Office in connection with the following patent application.

- (71) Sökande Scania CV AB, Södertälje SE Applicant (s)
- (21) Patentansökningsnummer 0202085-7 Patent application number
- (86) Ingivningsdatum Date of filing

2002-07-03

Stockholm, 2003-06-23

För Patent- och registreringsverket For the Patentand Registration Office

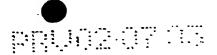
Gustafss

Avg

Fee

PRIORITY DOCUMENT SUBMITTED OR TRANSMITTED IN

COMPLIANCE WITH RULE 17.1(a) OR (b)

kg/

30

35

Ref.: 55524SE

5 Sökande: SCANIA CV AB

Hydrodynamisk broms

10 UPPFINNINGENS BAKGRUND OCH KÄND TEKNIK

Uppfinningen avser en hydrodynamisk broms enligt patentkravets 1 ingress.

Hydrodynamiska bromsar, såsom retardrar, innefattar förutom en stator och en rotor ett flertal komponenter som är nödvändiga för att garantera en god funktion av retardern. Sådana komponenter kan vara ventiler av olika slag, vilka reglerar oljeflödet i ett antal ledningskretsar hos retardern. En annan komponent är en pump, som kan vara en kugghjulspump, vilken erfordras för att transportera oljan från en oljesump. En ytterligare komponent är en ackumulator som vid behov tillhandahåller en snabbfyllning av retardern. Konventionella retardrar har i regel en uppbyggnad så att flertalet av nämnda komponenter erhåller en relativt spridd placering i retardern. Montering och service av komponenterna hos en konventionell retarder är därför arbetskrävande och relativt komplicerad att genomföra.

25 SAMMANFATTNING AV UPPFINNINGEN

Syftet med föreliggande uppfinning är att tillhandahålla en hydrodynamisk broms som har en uppbyggnad så att flertalet av bromsens ingående komponenter blir mycket lätt åtkomliga så att utförandet av montering och service blir enkel och tar relativt litet tid i anspråk.

Detta syfte uppnås med den hydrodynamiska bromsen av det inledningsvis nämnda slaget, vilken kännetecknas de särdrag som anges i patentkravets 1 kännetecknande del. Då den hydrodynamiska bromsen innefattar en struktur med ett flertal urtagningar som har öppningar anordnade i ett väsentligen gemensamt plan erhålls en mycket lätt

åtkomlighet för dessa komponenter. Demonteringen av den hydrodynamiska bromsen för att erhålla tillgång till ett sådant plan med urtagningar för de olika komponenterna kan göras relativt enkel och med ett fåtal arbetsmoment. Komponenterna kan här lätt tas ut från urtagningarna och kontrolleras samt vid behov bytas ut mot nya. Montering och service av de komponenter som är anordnade i sådan urtagningar kan således utföras enkelt och snabbt.

Enligt en föredragen utföringsform av föreliggande uppfinning innefattas nämnda struktur i en första del av den hydrodynamiska bromsen och att en andra del av den hydrodynamiska bromsen är lösgörbart monterbar längs ett förbindningsområde med den första delen så att nämnda delar i ett monterat tillstånd bildas ett hölje som helt innesluter nämnda komponenter. Tillgång till nämnda plan erhålls här genom en demontering av den andra delen. En sådan demontering kan utföras relativt okomplicerat med lämpliga fästmedel. Med fördel har förbindningsområdet en sträckning i nämnda plan. Efter montering av den andra delen erhålls här en omedelbar tillgång till nämnda utrymmen som innefattar de olika komponenterna. Företrädesvis är en packning anordnad i förbindningsområdet mellan nämnda första och andra del av höljet. Med en sådan packning tillhandahålls ett tät hölje som innesluter nämnda komponenter och förhindrar det inneslutna mediet att läcka ut.

:1

Enligt en annan föredragen utföringsform av föreliggande uppfinning är åtminstone en av nämnda komponenter ett ventilorgan. En hydrodynamisk broms innefattar ett flertal ventiler av olika slag som är nödvändiga för den hydrodynamiska bromsens funktion. Med fördel anordnas väsentligen alla sådana ventiler i utrymmen med en öppning i nämnda plan. Sådana ventiler kan vara en reglerventil, en säkerhetsventil och backventiler med olika funktioner. En av nämnda komponenter kan vara en kugghjulspump. En kugghjulspump har en enkel konstruktion och kan med fördel anordnas i ett sådant utrymme. En annan av nämnda komponenter kan vara en ackumulator. Urtagningen kan här ges en lämplig form för att lagra mediet med ett högt tryck.

Enligt en annan föredragen utföringsform av föreliggande uppfinning innefattar den hydrodynamiska bromsen ett lagringsutrymme för mediet. Eftersom den första delen och den andra delen bildar en helt tät inneslutning av nämnda komponenter är det lämpligt att ett lagringsutrymme för mediet innefattas i nämnda hölje. Mediet är företrädesvis en olja och lagringsutrymmet kan därför betecknas som en oljesump.

mumus i medie e e e i i i i m manariti juli e e e e e e e e

Med fördel innefattar den första delen statorn och rotorn samt att den andra delen har en lockformig konstruktion. Den andra lockformade delen kan här lätt lösgöras från den första delen så att tillgång erhålls till nämnda urtagningar. Den första delen och den andra delen kan härvid vara gjutna i ett lämpligt material. Den första delen kan ha gjutna urtagningar med en form helt anpassad efter de specifika komponenterna som ska mottas i urtagningarna. Företrädesvis innefattar den första delen åtminstone en kanal för att medge transport av mediet. Den första delen kan innefatta en struktur som innefattar ett flertal redan färdiga kanaler för transport av mediet i anslutning till urtagningarna. Därmed behöver väsentligen inga separata kanaler anordnas för att medge transport av mediet i den första delen.

KORT BESKRIVNING AV RITNINGEN

10

20

25

30

35

I det följande beskrivs såsom ett exempel en föredragen utföringsform av uppfinningen med hänvisning till bifogade ritning, på vilken:

Fig. 1 visar en snitt genom en retarder enligt föreliggande uppfinning.

DETALJERAD BESKRIVNING AV EN FÖREDRAGEN UTFÖRINGSFORM AV UPPFINNINGEN

Fig. 1 visar en hydrodynamisk broms i form av en retarder hos ett motordrivet fordon. Retardern innefattar en stator 1 och en rotor 2. Statorn 1 har en ringformig fördjupning 3 med ett flertal skovlar 4 som är anordnade med likformiga mellanrum längs den ringformiga fördjupningen 3. Rotorn 2 har en motsvarande konstruktion med en ringformig fördjupning 5 som innefattar ett flertal skovlar 6 vilka likaledes är anordnade med likformiga mellanrum längs den ringformiga fördjupningen 5. Statorns 1 och rotorns 2 fördjupningar 3, 5 är koaxiellt anordnade i förhållande till varandra så att de tillsammans bildar ett toroidformat utrymme 7. Rotorn 2 innefattar ett axelparti 8 som är fast förbundet med en roterbar axel 9. Den roterbara axeln 9 är i sin tur förbunden med en lämplig drivaxel hos fordonets drivlina. Rotorn 2 kommer därmed att rotera tillsammans med fordonets drivlina.

Den i Fig.1 visade retardern innefattar ett hölje som består av en första del 10 och en andra del 11. Den första delen 10 innefattar en kropp i vilken bl.a. statorn 1 och rotorn 2 är anordnade. Den andra delen 11 har en lockformig konstruktion och är lösgörbart

4

monterbar längs ett förbindningsområde 12 med den första delen 10 så att de i ett monterat tillstånd bildar ett slutet hölje. I förbindningsområdet 12 är en packning 13 anordnad så att höljet bildar en tät inneslutning. Den första delen 10 innefattar ett flertal urtagningar 14-23, som var och en har en öppning i ett väsentligen gemensamt plan A, vilket visas av den streckade linjen A-A i Fig. 1. Den första delens 10 och den andra delens 11 förbindningsområde 12 har även en sträckning i nämnda plan A.

Urtagningarna 14-23 är var och en inrättade att mottaga en komponent som innefattas i retardern. Urtagningarna 14-23 har en form och storlek som är anpassade för den specifika komponent som de mottar. En första sådan urtagning 14 innefattar en första backventil 24. En andra urtagning 15 innefattar en utloppsbackventil 25. En tredje urtagning 16 innefattar en kugghjulspump 26. En fjärde urtagning 17 innefattar en andra backventil 27. En femte urtagning 18 innefattar en snabbtömningsventil 28. En sjätte urtagning 19 innefattar en reglerventil 29. En sjunde urtagning 20 innefattar en inloppsbackventil 30. En åttonde urtagning 21 innefattar en fyllningsventil 31. En nionde urtagning 22 innefattar en insugningsventil 32 för fyllning av en ackumulatorn 33. En tionde urtagning 23 innefattar själva ackumulatorn 33. Den första delen 10 och den andra delen 11 bildar således ett tätt hölje som innefattar en oljesump 34 för lagring av olja.

20

25

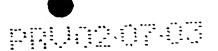
30

35

10

15

Retardern innefattar en första ledningskrets 35 med ett första parti 35a som leder oljan från ett utlopp hos det toroidformade utrymmet 7 till utloppsbackventilen 25. Ett andra parti 35b av den första ledningskretsen leder oljan från utloppsbackventilen 25 till en värmeväxlare 36 för kylning av oljan. Ett tredje parti 35c av den första ledningskretsen leder den kylda oljan till inloppsbackventilen 30 eller alternativt till reglerventilen 29 beroende på om retardern är aktiverad eller inte. Ett fjärde parti 35d av den första ledningskretsen leder oljan till ett inlopp hos det toroidformade utrymmet 7. Retardern innefattar en andra ledningskrets 37 med ett första parti 37a genom vilket oljan sugs från oljesumpen 34 till kugghjulspumpen 26. Ett andra parti 37b av den andra ledningskretsen 37 leder oljan fram till den första backventilen 24 och till den andra backventil 27. Då retardern är inte är aktiverad leds oljan via den första backventilen 24 och ett tredje parti 37c av den andra ledningskretsen till den första ledningskretsens andra parti 35b. Om retardern är aktiverad leds oljan i stället via den andra backventilen 27 och ett fjärde parti 37d av den andra ledningskretsen till ett inlopp i det toroidformade utrymmet 7. Retardern innefattar även en tredje ledningskrets 38 som förbinder ackumulatorn 33 med det fjärde partiet 35d hos den första

ledningskretsen. Den tredje ledningskretsen 38 innefattar fyllningsventilen 31 och ackumulatorns insugningsventil 32. Den första delen 10 av höljet innefattar i anslutning till urtagningarna 14-23 upptagna kanaler som bildar delar av ovan beskrivna ledningskretsar 35, 37, 38.

5

10

En första styrventil 39 är inrättad att medelst ett styrtryck styra säkerhetsventilens 18 funktion så att man vid behov snabbt kan tömma det toroidformade utrymmet 7 på olja. En proportionalventil 40 är inrättad att medelst ett styrtryck styra reglerventilens 19 funktion för att aktivera retardern och reglera dess bromsverkan. En andra styrventil 41 är inrättad att medelst ett styrtryck styra ackumulatorns 33 funktion så att en snabbfyllning av det toroidformade utrymmet erhålls med olja för att åstadkomma en snabb bromsverkan av retardern. Samtliga dessa tre styrventiler 39, 40, 41 och värmeväxlaren 36 är belägna utvändigt om höljet.

- Då fordonets förare inte begär någon bromsverkan av fordonet tillhandahåller proportionalventilen 40 inget styrtryck till reglerventilen 29 som öppnar helt så att eventuell olja i den första ledningskretsens tredje delsträcka 37c avtappas, via en passage 42, till oljesumpen 34. Därmed passerar ingen olja förbi inloppsbackventilen 30, som kräver ett relativt högt oljetryck för att öppna och leda olja till det toroidformade utrymmet 7. Eftersom ingen olja här leds till det toroidformade utrymmet 7 erhålls väsentligen ingen bromsverkan. En mindre oönskad bromsverkan erhålls dock genom en s.k. tomgångsförlust som beror på att rotom cirkulerar den befintliga luften i det toroidformade utrymmet 7.
- Drivaxeln 9 driver även kugghjulspumpen 26 som kontinuerligt pumpar olja från oljesumpen 34 under drift av fordonet. Från kugghjulspumpen 26 leds oljan med ett övertryck till den andra ledningskretsens andra parti 37b. Den första backventilen 24 har en fjäder med en förspänning så att den öppnar vid ett övertryck av cirka 0,5 bar. Den andra backventilen 27 har en fjäder med en förspänning så att den öppnar vid ett övertryck av cirka 2 bar. Då reglerventilen 29 är öppen råder väsentligen inget övertryck i den första ledningskretsen 35. Det råder således inget övertryck i den första ledningskretsens andra parti 35b vilket annars förhöjer öppningstrycket för den första backventilen 24. Eftersom den första backventilen 24 öppnar vid ett lägre tryck än den andra backventilen 27 leds oljan, som transporteras från oljesumpen 34 av
 kugghjulspumpen 26, endast via den första backventilen 24 och den andra ledningskretsens tredje parti 37c till den första ledningskretsens andra parti 35b som

6 .

således är belägen efter det toroidformade utrymmet 7 i oljans strömningsriktning. Därefter leds oljan via värmeväxlaren 36, den första ledningskretsens tredje parti 35c och reglerventilen 29 tillbaka till oljesumpen 34.

- Då fordonets förare begär en bromsverkan av fordonet tillhandahåller proportionalventilen 40 ett styrtryck till reglerventilen 29 vilket styrtryck är större än inloppsbackventilens 30 förspänning. Den andra styrventilen 41 aktiverar ackumulatorn 33 så att den, via den tredje ledningskretsen 38 och fyllningsventilen 31, leder olja med ett högt tryck till den första ledningskretsens fjärde parti 35d och till det toroidformade utrymmet 7. Ackumulatorn 33 initierar en oljetillförsel medelst ett 10 övertryck så att en snabbt fyllning av det toroidformade utrymmet 7 erhålls så att en motsvarande snabb bromsverkan av retardern erhålls. Efter oljans cirkulation i det toroidformade utrymmet 7 leds den med ett högt tryck ut via ett utlopp i statorn 1 till den första ledningskretsens första parti 35a. Utloppsbackventilen 25 öppnas av det 15 höga oljetrycket och oljan leds till den första ledningskretsens andra parti 35b. Oljans har här ett övertryck av åtminstone 5 bar. Oljan i den första ledningskretsens andra parti 35b leds även in i den andra ledningskretsens tredje partiet 37c och utöver där en tryckverkan på det första backventilen 24 mot ett stängt läge. Det erforderliga öppningstrycket för den första backventilen 24 blir därmed högre än motsvarande 20 öppningstryck för den andra backventilen 27 som hade en förspänning av cirka 2 bar. Därmed kommer all olja som transporteras av kugghjulspumpen 26 från oljesumpen 34 att ledas via den andra backventilen 27 och den andra ledningskretsens fjärde parti 37d till ett inlopp hos det toroidformade utrymmet 7.
- Inloppet hos det toroidformade utrymmet 7 är med fördel centralt anordnat i det toroidformade utrymmet 7. I den centrala delen av det toroidformade utrymmet råder under väsentligen alla driftstillstånd ett relativt lågt tryck. Genom att utnyttja ett separat ledningsparti 37d för tillförsel av oljan från oljesumpen 34 med atmosfärstryck till det toroidformade utrymmet 7 behöver denna olja inte pumpas upp till det höga tryck som råder i den första ledningskretsens fjärde parti 35d. En mindre kostsam kugghjulspump 26 med en mindre pumpkapacitet kan därför användas. Den andra ledningskretsens fjärde parti 37d kan även ges en relativt enkel konstruktion då den endast behöver dimensioneras för att leda olja av ett relativt litet övertryck.
- Oljan leds från den första ledningskretsens andra parti 35b till värmeväxlaren 36 där den kyls. Retarderns bromsverkan regleras medelst styrtrycket från

PRU02-07-03

7

proportionalventilen 40. Reglerventilens 29 position justeras medelst styrtrycket från proportionalventilen 40 så att en bestämd mängd av den kylda oljan efter värmeväxlaren 36 leds tillbaka till oljesumpen 34 medan den resterande mängden leds förbi inloppsbackventilen 30 och till det toroidformade utrymmet 7. Därmed erhålls en reglering av den oljemängd som cirkuleras i det toroidformade utrymmet 7 så att en önskad bromsverkan erhålls.

Då retardern innefattar en struktur med ett flertal urtagningar 14-23 som har öppningar anordnade i ett väsentligen gemensamt plan A erhålls en mycket lätt åtkomlighet av dessa komponenter 24-33. Efter demontering av den lockformiga andra delen 11 från den första delen 10 erhålls en omedelbar tillgång till de olika komponenter 24-33 som är anordnade i urtagningarna 14-23 utan ytterligare demonteringsarbete då alla urtagningarnas 14-23 öppningar befinner sig i ett väsentligen gemensamt plan A. Därmed kan komponenterna 24-33 lätt tas ut och genomgå service eller vid behov bytas ut. I ett monterat tillstånd förhindrar packning 13 i förbindningsområdet 12 mellan den första delen 10 och den andra delen 11 att oljan i oljesumpen 34 läcker ut. Delarna 10, 11 kan vara tillverkade av ett lämpligt material medelst, exempelvis, en gjutningsprocess. Urtagningarna 14-23 kan ges en specifik form och storlek som är anpassad efter den komponenten 24-33 som ska anordnad i utrymmet 14-23.

20

5

10

15

Uppfinningen är på intet sätt begränsad till den beskrivna utföringsformen utan kan varieras fritt inom patentkravens ramar.

Patentkray

10

20

30

- 1. Hydrodynamisk broms, varvid den hydrodynamiska bromsen innefattar en stator (1) som har en ringformig fördjupning (3) med ett flertal skovlar (4), en rotor (2) som har en motsvarande ringformig fördjupning (5) med ett flertal skovlar (6), varvid rotorns (2) och statorns (1) ringformiga fördjupningar (3, 5) är så anordnade att de bildar ett toroidformat utrymme (7), ett medium, som är inrättat att tillföras till det toroidformade utrymme (7) för att en bromsverkan ska erhållas, och ett flertal komponenter (24-33) för att medge en reglering av flödet av nämnda medium, kännetecknad av att den hydrodynamiska bromsen innefattar en struktur med åtminstone tre urtagningar (14-23) vilka var och en har en öppning i ett väsentligen gemensamt plan (A), varvid var och en av nämnda urtagningar (14-23) är inrättade att mottaga en av nämnda komponenter (24-33).
- 2. Hydrodynamisk broms enligt krav 1, <u>kännetecknad av</u> att nämnda urtagningar innefattas i en första del (10) av den hydrodynamiska bromsen och att en andra del (11) av den hydrodynamiska bromsen är lösgörbart monterbar längs ett förbindningsområde (12) med den första delen (10) så att nämnda delar (10, 11) i ett monterat tillstånd bildar ett hölje som innesluter nämnda komponenter.
 - 3. Hydrodynamisk broms enligt krav 2, <u>kännetecknad av</u> att förbindningsområdet (12) har en sträckning i nämnda plan (A).
- 4. Hydrodynamisk broms enligt krav 2 eller 3, <u>kännetecknad av</u> att en packning (13) är
 anordnad i förbindningsområdet (12) mellan nämnda första del (10) och nämnda andra del (11).
 - 5. Hydrodynamisk broms enligt något av de föregående kraven, <u>kännetecknad av</u> att en av nämnda komponenter är ett ventilorgan (24-25, 27- 32).
 - 6. Hydrodynamisk broms enligt något av de föregående kraven, kännetecknad av att en av nämnda komponenter är en kugghjulspump (26).
- 7. Hydrodynamisk broms enligt något av de föregående kraven, <u>kännetecknad av</u> att en av nämnda komponenter är en ackumulator (33).

- 8. Hydrodynamisk broms enligt något av de föregående kraven, <u>kännetecknad av</u> att den hydrodynamiska bromsen innefattar ett lagringsutrymme (34) för mediet.
- 9. Hydrodynamisk broms enligt krav 2, <u>kännetecknad av</u> att den första delen (10) innefattar statorn (1) och rotorn (2) samt att den andra delen (11) har en lockformig konstruktion..
- 10. Hydrodynamisk broms enligt något av föregående krav, kännetecknad av att den första delen (10) innefattar i sin struktur åtminstone en kanal för att medge transport av mediet.

10

pp./02-07-03

Sammandrag

5

10

Föreliggande uppfinning avser en hydrodynamiska broms som innefattar en stator (1), en rotor (2), ett toroidformat utrymme (7) som definieras av statorn (1) och rotorn (2), ett medium, som är inrättat att tillföras till det toroidformade utrymme (7) då bromsen aktiveras, och ett flertal komponenter (24-33) för att medge en reglering av flödet av nämnda medium till och från det toroidformade utrymmet (7). Den hydrodynamiska bromsen innefattar en struktur med ett flertal urtagningar (14-23) som var och en har en öppning i ett väsentligen gemensamt plan (A), varvid var och en av nämnda urtagningar (14-23) är inrättade att mottaga en av nämnda komponenter (24-33).

(Fig. 1)

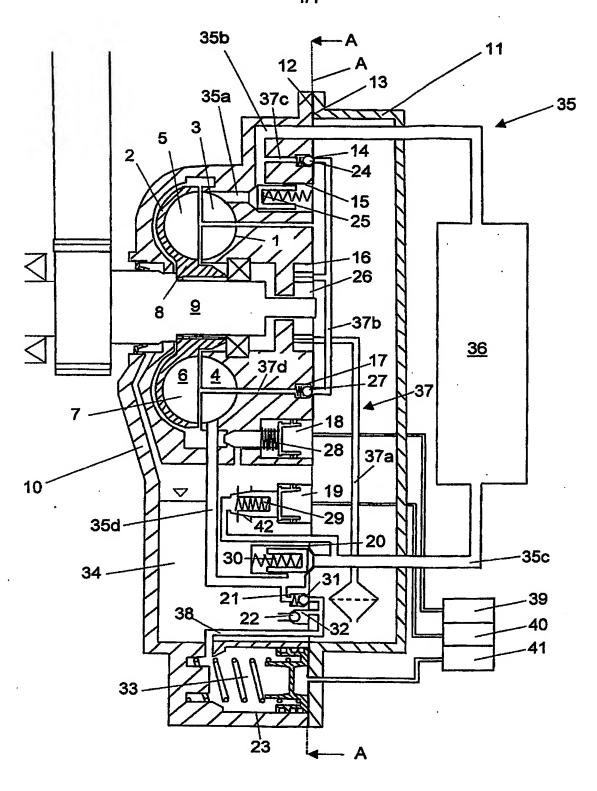

Fig 1

This Page is Inserted by IFW Indexing and Scanning Operations and is not part of the Official Record

BEST AVAILABLE IMAGES

Defective images within this document are accurate representations of the original documents submitted by the applicant.

Defects in the images include but are not limited to the items checked:

BLACK BORDERS

IMAGE CUT OFF AT TOP, BOTTOM OR SIDES

FADED TEXT OR DRAWING

BLURRED OR ILLEGIBLE TEXT OR DRAWING

SKEWED/SLANTED IMAGES

COLOR OR BLACK AND WHITE PHOTOGRAPHS

GRAY SCALE DOCUMENTS

LINES OR MARKS ON ORIGINAL DOCUMENT

REFERENCE(S) OR EXHIBIT(S) SUBMITTED ARE POOR QUALITY

IMAGES ARE BEST AVAILABLE COPY.

OTHER:

As rescanning these documents will not correct the image problems checked, please do not report these problems to the IFW Image Problem Mailbox.